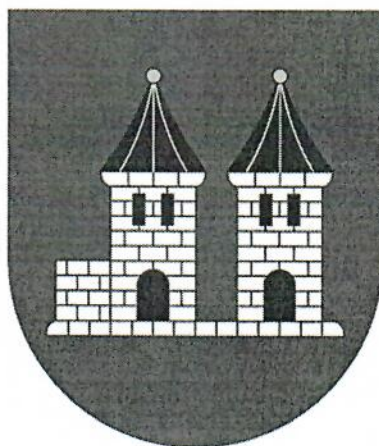

Gmina Książ Wielkopolski

**Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp.
za 2024 rok**

Książ Wlkp. październik 2025 r.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. za 2024 r.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. za 2024 rok. Dokument stanowi podsumowanie działań podejmowanych przez Ośrodek w zakresie realizacji ustawowych zadań pomocy społecznej, jak również innych form wsparcia skierowanych do mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Celem sprawozdania jest przedstawienie efektów pracy Ośrodka, skali i charakteru udzielanej pomocy, a także omówienie problemów społecznych występujących na terenie gminy oraz działań podejmowanych w celu ich przeciwdziałania. Sprawozdanie zawiera również analizę danych statystycznych oraz omówienie realizowanych programów i projektów społecznych, współpracy z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi i środowiskiem lokalnym.

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. opiera się na wartościach poszanowania godności człowieka, solidarności społecznej oraz wspierania samodzielności osób i rodzin. Przedstawiony dokument ma na celu rzetelne zaprezentowanie efektów tych działań i stanowi podstawę do dalszego planowania pracy w obszarze pomocy społecznej.

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. realizował zadania własne Gminy Książ Wlkp., wynikające z ustawy o pomocy społecznej i innych aktów prawnych, jak i rządowe zadania zlecone, które ustawodawca powierzył gminom do realizacji. Na ich wykonanie OPS korzystał z dwóch głównych źródeł finansowania tj. środków z budżetu Gminy Książ Wlkp., przeznaczonych na zadania własne oraz ze środków budżetu Państwa, dedykowanych realizacji zadań zleconych. Podstawowym celem podejmowanych działań było wspieranie rodzin oraz osób indywidualnych, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, wymagającej interwencji i pomocy ze strony instytucji publicznych. Udzielane wsparcie obejmowało zarówno pomoc materialną, jak i niematerialną, w tym szeroko pojętą pracę socjalną oraz działania mające na celu poprawę funkcjonowania rodzin i osób w środowisku lokalnym.

Wśród najważniejszych zadań zrealizowanych w 2024 r. należy wymienić:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- prowadzenie pracy socjalnej, ukierunkowanej na wsparcie rodzin i osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych,
- realizację zadań w zakresie wspierania rodzin realizowane przez asystenta rodziny, który m.in. udzielał pomocy w procesie wychowywania i opieki nad dziećmi.

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. realizował swoje zadania w oparciu o następujące dokumenty i programy:

- **Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Książ Wlkp. na lata 2023-2028** – dokument ten wyznacza priorytety w zakresie działań społecznych i stanowi podstawę planowania interwencji pomocowych. OPS realizował w jej ramach zarówno pomoc materialną, jak i niematerialną (praca socjalna, poradnictwo, integracja środowiskowa),

- **Program „Wielkopolska Karta Rodziny”**- system zniżek i ulg dla rodzin wielodzietnych w całym województwie. W 2024 roku nie odnotowano nowych wniosków, co może wynikać z faktu, że większość uprawnionych rodzin posiada już kartę lub obecnie nie zgłasza zapotrzebowania na tę formę wsparcia,
- **Program „Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny”**- program o zasięgu krajowym, umożliwiający korzystanie z ulg i zniżek w wielu instytucjach. W 2024 r. OPS przyjął 25 wniosków, z czego 16 dotyczyło rodzin składających się wyłącznie z rodziców, a pozostałe związane były z przedłużeniem ważności kart, dodaniem nowego członka rodziny lub wydaniem duplikatu,
- **Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028** - celem programu jest zapewnienie posiłków dzieciom, młodzieży oraz osobom dorosłym znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. W ramach programu w 2024 r. udzielono pomocy łącznie wielu mieszkańcom gminy, obejmując ich wsparciem w formie posiłków, zasiłków celowych oraz pomocy rzeczowej.

Z programu skorzystały:

- 74 osoby, które otrzymały posiłki w szkołach,
- 53 osoby, które otrzymały zasiłki celowe na zakup posiłków,
- 30 rodzin, którym przekazano pomoc rzeczową,
- 11 dzieci, które korzystały z posiłków bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego (pomoc w formie dożywiania z tzw. listy dyrektora szkoły).

Łączna wartość świadczeń społecznych w ramach programu wyniosła 129 047,00 zł. Ze środków tych sfinansowano dożywianie dzieci w szkołach w Książu Wlkp., Chrzastowie, Chwałkowie Kościelnym, Konarzycach, Mchach, a także w przedszkolach w Książu Wlkp. i Chrzastowie oraz w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Borzęcizkach i Boguszynie. Sfinansowano również zasiłki celowe na zakup posiłków.

Pomoc w formie dożywiania realizowano w następujący sposób:

- wyżywienie w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych – 34 dzieci,
 - jedno gorące danie w szkołach (Książ Wlkp., Mchy, Konarzyce, Chrzastowo, Chwałkowo Kościelne, Borzęcizki, Boguszyn) – 53 dzieci,
 - pomoc finansowa w formie zasiłków celowych dla osób dorosłych i dzieci nieobjętych dożywianiem w szkołach – 83 rodziny,
 - dożywianie w szkołach z tzw. listy dyrektora – 11 dzieci (łącznie wydano 1 527 posiłków)
- **Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2023** – Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Caritas Polska, działającym przy ksiąskich parafiach, dostarczył paczki żywnościowe 140 rodzinom z terenu gminy;

- **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (2021–2025)** – przyjęty uchwałą Nr XXVII/176/2020 Rady Miejskiej w Książu Wlkp., realizowany był głównie przez Zespół Interdyscyplinarny. W 2024 r. Zespół zebrał się 7 razy, powołując 13 Grup diagnostyczno-pomocowych, które odbyły łącznie 53 spotkania, w tym 13 w ramach kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” z lat poprzednich. W minionym roku wpłynęło 13 nowych formularzy „Niebieska Karta” (4 od Policji, 7 od OPS, 1 od placówek oświatowych, 1 od służby zdrowia). Sporządzono 7 formularzy „Niebieskiej Karty - C” z osobami doświadczającymi przemocy oraz 7 formularzy „Niebieskiej Karty -D” wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy. łącznie działaniami objęto 17 rodzin (12 sprawców i 38 osób doświadczających przemocy, w tym 15 kobiet, 2 mężczyzn i 21 dzieci). 38 osób skorzystało z poradnictwa, a 22 objęto pomocą psychologiczną, socjalną i prawną. Zakończono 13 procedur „Niebieskie Karty” – 10 z powodu ustania przemocy, 3 z powodu braku zasadności kontynuowania działań.

Zespół realizował działania edukacyjne i profilaktyczne:

- **Ogólnopolska Kampania „Dzieciństwo bez przemocy” (8.10–19.11.2024)**
 - Spotkania edukacyjne dla nauczycieli i rodziców w 6 placówkach oświatowych – ok. 300 uczestników,
 - Warsztaty „Dobre rodzicielstwo daje dziecku moc” – 13 rodziców, możliwość konsultacji indywidualnych z psychologiem,
 - Finał kampanii – wyświetlenie hasła „Wspieramy Dzieciństwo Bez Przemocy” w oknach urzędów i instytucji, podświetlenie budynków na czerwono,
- **Kampania „16 Dni Przeciwko Przemocy ze Względu na Płeć” (25.11–10.12.2024)**
 - Indywidualne konsultacje (4 grudnia, OPS, godz. 15.00–17.00),
 - Akcja „Biała Wstążka” – rozdano 600 wstążek podczas spotkań lokalnych i sesji Rady Miejskiej,
 - Publikacja informacji o kampanii na stronach internetowych,
 - Kolportaż ulotek informacyjnych,

Pracownicy OPS uczestniczyli w specjalistycznych szkoleniach z zakresu pracy z osobami stosującymi przemoc oraz w obowiązkowych szkoleniach dla członków Zespołu. Na realizację zadań i obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego OPS pozyskał od Wojewody Wielkopolskiego dofinansowanie w wysokości 6 000 zł.

- **Program Wspierania Rodziny (2022–2024)** – został uchwalony przez Radę Miejską w Książu Wlkp. (Uchwała Nr XXXVII/255/2021 z dnia 6 grudnia 2021 r.) i miał na celu stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin oraz pieczy zastępczej. Program obejmował zarówno pomoc materialno-bytową, jak i działania o charakterze społeczno-wychowawczym, ukierunkowane na poprawę samodzielności ekonomicznej i wzmocnienie funkcjonowania psychospołecznego rodzin.

W 2024 r. zakończono obowiązywanie tego dokumentu i przygotowano nową edycję Programu Wspierania Rodziny na lata 2025–2027, którą przyjęto Uchwałą Nr X/67/2024 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 27 grudnia 2024 r.

Realizacja zadań w ramach programu w 2024 r. opierała się głównie na pracy asystenta rodziny. Wspierał on rodziny borykające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez indywidualną pracę w środowisku, pomoc w rozwiązywaniu bieżących trudności i wzmacnianie kompetencji wychowawczych. Tą formą wsparcia objęto 11 rodzin z terenu gminy.

- **Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2024**, celem programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnością w codziennym funkcjonowaniu oraz zwiększenie ich samodzielności i aktywności społecznej. Usługi asystencji obejmują m.in. pomoc w wykonywaniu czynności dnia codziennego, towarzyszenie w przemieszczaniu się, wspieranie w kontaktach z otoczeniem oraz udział w życiu społecznym, kulturalnym i edukacyjnym. W 2024 r. przyznano usługi asystencji osobistej 32 osobom z niepełnosprawnością. Łącznie zrealizowano 8 629 godzin usług świadczonych zgodnie z indywidualnymi potrzebami uczestników programu. Na realizację zadania Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. pozyskał środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 416 711,80 zł, które w całości zostały przeznaczone na finansowanie usług asystenckich.

Pomoc środowiskowa

W 2024 roku realizowała wsparcie dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb. W ramach realizowanych działań udzielano zasiłków celowych, okresowych oraz stałych, mających na celu pokrycie bieżących wydatków i zapewnienie podstawowych środków do życia. Ponadto świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne oraz zapewniano całodobową opiekę i schronienie w placówkach, takich jak domy pomocy społecznej (DPS).

W ramach wsparcia finansowego realizowano następujące formy pomocy:

- **zasiłków celowe, specjalne zasiłki celowe oraz celowe specjalne w naturze**, z tej formy pomocy skorzystały 54 rodziny. Łącznie wypłacono 75 świadczeń przeznaczonych m.in. na zakup opału, żywności, obuwia i odzieży, przedmiotów użytku domowego, leków oraz środków czystości. Na realizację tej formy wsparcia wydatkowano ogółem kwotę 37 992,81 zł,
- **zasiłki okresowe** przyznano 8 rodzinom, wypłacając łącznie 32 świadczenia o wartości 16 514,00 zł,
- **zasiłki stałe**, pomocą objęto 17 osób, w tym 10 osób samotnie gospodarujących oraz 7 osób pozostających w rodzinie. Łącznie wypłacono 192 świadczenia. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 910,08 zł, a maksymalna – 1 000,00 zł.

- **domy pomocy społecznej** – udzielono wsparcia 10 osobom poprzez dofinansowanie kosztów ich pobytu w DPS. Łączny wydatek na ten cel wyniósł 411 390,46 zł,
- **usługi specjalistyczne i opiekuńcze** w ramach realizacji zadania świadczone usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania, adresowane do osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Zadanie wykonywała Polska Spółdzielnia Socjalna „ARKA” z Gostynia na podstawie zawartej umowy.
 - Z usług opiekuńczych skorzystało 12 osób, realizując łącznie 2 611 świadczeń o wartości 121 933,70 zł. W ramach tej pomocy zapewniano m.in. wsparcie w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, kontakt z otoczeniem oraz pielęgnację zgodnie z zaleceniami lekarza.
 - Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęły 1 osobę i obejmowały pomoc pielęgnacyjną, wsparcie w uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz zajęcia rehabilitacyjne. Wykonano 504 godziny usług o łącznej wartości 30 996,00 zł
- **schronienie** - sfinansowano pobyt 2 osób bezdomnych w hostelu, przeznaczając na ten cel 2 756,25 zł.

Świadczenia rodzinne

W 2024 r. w ramach realizacji zadań wspierających rodziny w zakresie pomocy finansowej, gmina wypłacała różne formy świadczeń. Do głównych należały: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia rodzicielskie, świadczenia opiekuńcze oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W ramach tych działań przekazano środki w następujących formach:

- **zasiłki rodzinne wraz z dodatkami** – z tej formy pomocy skorzystały 133 rodziny. łączna kwota wypłaconych zasiłków wyniosła 460.839,07 zł. Świadczenia te miały na celu częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci oraz wspieranie rodzin w zaspokajaniu ich podstawowych potrzeb.
- **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe)** – świadczenie przyznano 27 rodzinom na łączną kwotę 27.000 zł. Jego celem jest zapewnienie dodatkowego wsparcia finansowego w pierwszym okresie opieki nad nowo narodzonym dzieckiem.
- **zasiłek rodzinny wraz z dodatkami „złotówka za złotówkę”** – wypłacono świadczenia na kwotę 31.933,63 zł,
- **świadczenie rodzicielskie** – otrzymało je 28 rodzin z terenu gminy. łączna kwota wypłat wyniosła 175.229,50 zł. Świadczenie to stanowi formę wsparcia dla rodziców sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem w pierwszym okresie jego życia,
- **świadczenia opiekuńcze**, obejmujące:

- **zasiłki pielęgnacyjne**, które przyznano 295 rodzinom (308 osobom), na łączną kwotę 722.632,32 zł. Zasiłki te stanowią pomoc finansową dla osób, które ze względu na wiek lub stan zdrowia wymagają dodatkowego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
- **świadczenia pielęgnacyjne dla osób sprawujących osobistą opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny**, z tej formy pomocy skorzystały 64 rodziny, a łączna kwota wypłat wyniosła 2.210.008,40 zł. Świadczenia te wspierają opiekunów, których codzienne obowiązki związane z opieką ograniczają możliwość podjęcia pracy zarobkowej.
- **zasiłek dla opiekuna**, który został wypłacony 1 osobie w kwocie 620,00 zł. Świadczenie to stanowi formę wsparcia finansowego dla osób sprawujących opiekę nad bliskim wymagającym pomocy w codziennym funkcjonowaniu.
- **specjalny zasiłek opiekuńczy**, otrzymało 7 rodzin, którym wypłacono świadczenia w łącznej kwocie 43.400,00 zł. Jest to pomoc finansowa dla osób, które z powodu konieczności opieki nad bliskim z niepełnosprawnością nie mogą podjąć zatrudnienia.
- **fundusz alimentacyjny**, w 2024 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało 20 rodzin. Wypłacono łącznie 342 świadczenia na rzecz dzieci, przeznaczając na ten cel kwotę 170.959,71 zł. W ramach realizacji zadań, w tym zakresie prowadzono również działania wobec 33 dłużników alimentacyjnych zamieszkałych na terenie Gminy Książ Wlkp. W szczególności wystosowano 8 wniosków do organów ścigania w związku z uchylaniem się od obowiązku alimentacyjnego. Świadczenia z funduszu mają na celu zapewnienie środków utrzymania dzieciom, których rodzice uchylają się od obowiązku alimentacyjnego.

Dodatki mieszkaniowe stanowią formę wsparcia finansowego przeznaczoną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania mieszkania, skierowaną do rodzin spełniających określone kryteria dochodowe i mieszkaniowe. Z tej pomocy skorzystało 16 rodzin, w tym 7 rodzin z terenów wiejskich i 9 rodzin zamieszkałych w mieście. Na wypłatę dodatków przeznaczono łącznie 62 259,12 zł.

Dodatki gazowe, osłonowe i bony energetyczne to formy wsparcia finansowego, których celem jest częściowe pokrycie kosztów energii oraz ochrona gospodarstw domowych przed skutkami wzrostu cen nośników energii. Świadczenia te stanowią istotny element pomocy dla osób i rodzin o niższych dochodach, pozwalając im utrzymać stabilność budżetu domowego w okresie zwiększonych wydatków.

W analizowanym okresie wypłacono:

- dodatki osłonowe – przyznane 376 rodzinom na łączną kwotę 173 546,25 zł,
- bony energetyczne – przyznane 400 rodzinom na łączną kwotę 171 180,46 zł,
- dodatki gazowe – 11 świadczeń na kwotę 5 966,09 zł.

Pomoc osobom z niepełnosprawnościami, działania gminy w tym zakresie mają na celu wspieranie aktywności społecznej i zawodowej osób z orzeczoną umiarkowanym lub

znacznym stopniem niepełnosprawności, a także poprawę ich samodzielności i jakości życia poprzez udział w zajęciach terapeutyczno-rehabilitacyjnych.

W omawianym okresie:

- 7 osób brało udział w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy w Śremie – Gmina Książ Wlkp. nie poniosła z tego tytułu kosztów,
- 10 osób uczestniczyło w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Śremie – pobyt uczestników był bezpłatny.

Książski Klub Seniora

W 2024 r. liczył 15 uczestników (11 kobiet i 4 mężczyzn). Spotkania odbywały się dwa razy w tygodniu – we wtorki i piątki w godz. 10.00–14.00. Seniorzy uczestniczyli w zajęciach kulturalno-oświatowych, edukacyjnych oraz sportowo -rekreacyjnych. Brali udział w cyklicznych warsztatach „Młodzi z natury”, wycieczce do Kórnik (zwiedzanie zamku i poznanie historii Białej Damy) współfinansowanej ze środków PFRON oraz w gminnych wydarzeniach kulturalnych, prezentując swoje rękodzieło i wypieki. Aktywizacja społeczna seniorów poprzez organizowanie różnorodnych zajęć i spotkań służących budowaniu więzi społecznych oraz przeciwdziałaniu izolacji i samotności. Działalność Klubu Seniora realizowana jest w oparciu o następujące cele:

- wspieranie samodzielności i niezależności osób starszych, umożliwiające im jak najdłuższe funkcjonowanie w środowisku lokalnym,
- promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia poprzez organizowanie zajęć ruchowych, prozdrowotnych, edukacyjnych i kulturalnych,
- rozwijanie kompetencji cyfrowych i edukacyjnych, ułatwiających seniorom funkcjonowanie w nowoczesnym społeczeństwie informacyjnym,
- umożliwianie udziału w życiu kulturalnym i społecznym, w tym poprzez organizację wyjazdów, wycieczek, wydarzeń lokalnych czy międzypokoleniowych,
- wzmacnianie poczucia przynależności do wspólnoty lokalnej i budowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie,
- współpraca z innymi instytucjami, organizacjami i wolontariuszami.

Członkowie Klubu aktywnie angażowali się w życie społeczności lokalnej, m.in. poprzez współpracę z Przedszkolem „Bajkowy Świat” w Książu Wlkp. w ramach integracji międzypokoleniowej. Podejmowali też działania proekologiczne. Działalność Klubu umożliwia seniorom rozwijanie zainteresowań, budowanie więzi społecznych i przeciwdziałanie wykluczeniu i osamotnieniu. Na funkcjonowanie Klubu w 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej przeznaczył 7 417,98 zł.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. za 2024 rok ukazuje szeroki zakres podejmowanych działań na rzecz mieszkańców gminy. Ośrodek realizował zarówno zadania własne, jak i zlecone z zakresu pomocy społecznej, odpowiadając na potrzeby osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana była w różnych formach: pieniężnej, rzeczowej, usługowej oraz w postaci poradnictwa i pracy socjalnej. Szczególny nacisk położono na integrację społeczną oraz aktywizację osób wykluczonych. Współpraca z innymi instytucjami oraz zaangażowanie

pracowników pozwoliły na efektywne wykorzystanie dostępnych środków finansowych. Dzięki temu możliwe było objęcie wsparciem szerokiego grona mieszkańców, co realnie przełożyło się na poprawę jakości ich życia.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Książu Wlkp.
Anna Ślipto-Rewers